

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 545-03/13-1 EPA 1061-VI
Ljubljana, 10. 4. 2013

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembi Zakona o vojnih invalidih – skrajšani postopek

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 5. seji 9. 4. 2013 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o vojnih invalidih, ki ga je v obravnavo in sprejem Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Komisija ne podpira predloga zakona zaradi opozoril o neenakopravni obravnavi prejemnikov družinske invalidnine, ki bi jo povzročil sprejem predlaganih zakonodajnih rešitev.

Predlagatelj kot glavni cilj zakona navaja namen, da se vdovam padlih borcev iz agresije na Republiko Slovenijo 1991 omogoči možnost uveljavitve pravice do družinske invalidnine kot samostojnim uživalkam, če so živele s padlim borcem v skupnem gospodinjstvu. Uveljavitev te pravice bi na letni ravni po ocenah predlagatelja povzročila dodatno proračunsko obremenitev v višini 22.000 evrov.

S predlogom zakona se spreminja 57. člen veljavnega Zakona o vojnih invalidih (v nadaljevanju: ZVojl), po katerem imajo sedaj pravico do družinske invalidnine sledeči družinski člani:

- zakonec, ki ga je vojni invalid, padli borec ali druga oseba preživljala vsaj zadnje leto pred svojo smrtjo in razvezani zakonec, ki je imel po sodni odločbi ali po dogovoru pravico do preživnine in jo je užival do smrti vojnega invalida, padlega borca ali druge osebe, pravico do družinske invalidnine ko dopolni starost 55 let, pred dopolnjenim 55. letom starosti pa, če je popolnoma nezmožen za delo, dokler takšna nezmožnost traja;
- otroci in posvojenci ter pod določenimi pogoji tudi pastorki, do dopolnjenega 15. leta starosti, oziroma pod pogojem, da se šolajo (starostna omejitev 26. let oz. 27 let, če imajo status študenta), če so popolnoma nezmožni za delo (dokler traja takšna nezmožnost in če je slednja nastala pred 15. letom starosti oz. pred koncem rednega šolanja).

Predlagana sprememba 57. člena odpravlja starostni pogoj 55 let za zakonce padlih borcev, ki so izgubili življenje pri opravljanju vojaških dolžnosti ali drugih dolžnosti za cilje obrambe in varnosti Republike Slovenije v vojaški agresiji na Republiko Slovenijo leta 1991. Iz obrazložitve izhaja, da se takšna rešitev predlaga zato, ker zakonci padlih borcev, ki so izgubili življenje leta 1991 glede na starost ob smrti zakoncev praviloma niso mogli uveljaviti pravice do družinske invalidnine, ker niso izpolnjevali predpisanega starostnega pogoja 55 let. To pravico so lahko uveljavili zgolj kot souživalci, skupaj z otroci, na podlagi določb 58.

člena ZVojl. S predlagano zakonsko rešitvijo bi se torej vdovam padlih borcev omogočilo samostojno uživanje pravice do družinske invalidnine ne glede na njihovo starost.

Komisija se je seznanila tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, v katerem slednja opozarja, da tovrstna zakonska rešitev pomeni neenakopravno obravnavo vseh možnih prejemnikov družinske invalidnine, saj izjema od starostne omejitve 55 let ne velja za razvezane zakonce, prav tako tudi ne za zakonce umrlih vojnih invalidov I. do VII. skupine po njihovi smrti, za katere tudi sicer velja 57. člen ZVojl ter za zakonce padlih borcev v drugih vojnih obdobjih, na katere se nanaša 57. člen ZVojl. S tem se po mnenju ZPS posega v načelo enakosti drugega odstavka 14. člena Ustave.

Komisija se je seznanila tudi z mnenjem Združenja vojnih invalidov 91 ter Združenja društev vojnih invalidov Slovenije. Slednje meni, da predložene zakonske rešitve niso sistemske, saj urejajo samo problematiko vdov po padlih borcih iz leta 1991, medtem ko bi bilo potrebno hkrati rešiti tudi problem prejemanja družinske invalidnine za vdove po mirnodobnih invalidih in padlih borcih iz druge svetovne vojne. Združenje vojnih invalidov 91 pa po drugi strani meni, da gre za preuranjeno odločitev za umik predloga zakona, saj slednji zanje pomeni prvi premik na področju urejanja problematike prejemnikov družinskih invalidnin v zadnjih 22 letih. Opozorili so na to, da bi ureditev tega področja morala iti v smeri ureditve v drugih evropskih državah, ki je na veliko višjem nivoju, ter da bi bilo potrebno v primeru umika predloga zakona vsaj terminsko jasno opredeliti do kdaj bo pripravljen nov, celovit predlog zakona.

Komisija ugotavlja, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti opozorila o posegu v načelo enakosti ocenjuje kot tehtna, zato bo v skladu s tem predlagalo umik predloga zakona iz zakonodajne procedure, pri čemer napoveduje razmislek o celoviti ureditvi področja v prihodnje.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela sledeča *s k l e p a*:

- 1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ne podpira Predloga zakona o spremembi Zakona o vojnih invalidih (ZVojl-D) zaradi opozoril o neenakopravni obravnavi prejemnikov družinske invalidnine, ki bi jo povzročil sprejem predlaganih zakonodajnih rešitev.**
- 2. Komisija poziva Vlado Republike Slovenije, da v primeru umika Predloga zakona o spremembi Zakona o vojnih invalidih (ZVojl-D) v parlamentarno obravnavo čim prej vloži novo novelo Zakona o vojnih invalidih, ki bo celovito in enakopravno urejala problematiko upravičencev do prejema družinske invalidnine.**

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije mag. Darija Kuzmanič Korva.

Sekretarka komisije
Nuša Zupanec, l. r.

Predsednik komisije
mag. Peter Požun, l. r.